

ham i, at det havde været bedre, at Lovforslaget slet ikke var fremkommet; men forsaavidt angaaer Rugbrød, kan det dog have noget for sig, og jeg har derfor troet at burde gaae Folkethinget imøde ved at tiltræde Forslaget såaledes som det oprindeligt var stillet sammesteds. Hvad derimod Hvedebrød angaaer, troer jeg ikke, der er nogen synderlig Grund, der taler for Forslaget, hvorimod jeg troer, at Mere taler derimod. Jeg troer ingenlunde, det vil i det Hele have nogen stor Indflydelse paa Bagerens Næring i Kjøbstæderne, og jeg er i særdeleshed aldeles ikke bange for, at de kjøbenhavnske Bagere ville lide noget Alvorligt derved; thi, uagtet man ved Loven vil ophæve al Retsbefyttelse for Kjøstadbagerne i deres Næringsdrift, vil der dog vistnok i Forholdene selv ligge en saadan Befyttelse for dem, at det vilde blive vanskeligt for Landboerne at kunne concurrere med dem; men Muligheden deraf lader sig ikke nægte. Jeg troer navnlig, at Kjøstadbagerne ikke ganske kunne beroliges ved den Tanke, at da Loven kun blev givet for eet Aar, kunde der ikke fremkomme noget synderligt Hvedebrødsbagerie paa Landet; thi jeg troer, at der let vilde opstaae en temmelig almindelig Forsventning om, at et saadant Lovbud igjen kunde blive fornyet. Det synes ogsaa at fremgaae af den Omændring, Lovforslaget har modtaget i Folkethinget ved tredie Behandling, at om man end ikke bestemt er betænkt paa at fornye Loven, har man dog vistnok tænkt sig Muligheden af, at en saadan Fornyelse kunde finde Sted. Naar nu altsaa Nogen med Tanke om sliig Fornyelse anlagde et Hvedebrødsbagerie paa Landet, maaffee nærved en Kjøbstad; der kunde skaffe ham god Affætning, vilde netop den Omstændighed, at et saadant Bagerie allerede var opstaaet, hvori Folk havde sat deres Capitaler, kunne afgive en Grund for Lovens Fornyelse. Det er nu vel sandt, at Regjeringen kunde i sin Tid, naar der blev Tale derom, nægte Fornyelsen sin Sanctio, men dette vilde dog sætte Regjeringen i en ubehageligere Stilling, end naar den allerede nu nægter Loven sin Sanctio. Jeg troer, som sagt, dog ikke, at Loven saameget vilde være til virkelig Skade for Bagerne, som den vistnok vil virke foruroligende og derved faae Indflydelse

paa deres Etendomes Værdi, hvilket man af Grunde, som vel i og for sig ikke betyde meget, dog ikke bør udsætte dem for. Jeg troer ogsaa, at Loven vilde medføre en mere udstrakt Foruroligelse, i det man kunde ledes til, at antage, at der var Tilbøielighed til at benytte Leiligheden til efterhaanden at tilintetgjøre Kjøbstædernes Næringsrettigheder. Jeg skal her ikke indlade mig paa, hvorvidt de udelukkende Rettigheder, Kjøstadbogerne have til at drive visse Slags Næring, som forresten hos os er overmaade lempelige, bør aldeles ophæves eller ikke; men det forekommer mig dog, at saalænge man ikke drifter sig til at ophæve disse Rettigheder i Almindelighed, maa man tage sig iagt for at ophæve dem for nogen enkelt næringsdrivende Klasse og navnlig for en saadan, som hidtil har havt en maaffee noget større Begrundelse for sine udelukkende Rettigheder, end de fleste andre have havt.

Det er af disse Grunde, at jeg finder Betænkkelighed ved at anbefale et Lovforslag i den foreslagte Retning til kongelig Sanctio. Men det er forresten som sagt ikke fordi jeg troer, at Loven i og for sig vil have nogen saa betydelig Virkning; men jeg troer, at den, uden at stifte Godt af nogen Betydning, vil forurolige ikke blot de nærmest Vedkommende, Bagerne, men ogsaa de øvrige Borgere med Hensyn til den Sikkerhed i erhvervede Rettigheder, som vistnok udgjør en meget væsentlig Bestandsdeel af det almene Vel.

Krabbe: Det har i Sandhed gjort et smerteligt Indtryk paa mig at høre, at den ærede Indenrigsminister vil tilraade hans Majestæt Kongen at benytte sit Veto i en Sag af saa liden Betydning som denne; thi vi maae vel lægge Mærke til, at selv om den Lov gjorde et Indgreb i de Vedkommendes Laugsrettigheder, skal den dog kun være et Aar, og den ærede Indenrigsminister har selv gjentagende yttret, at han ikke troer, at det vil være til betydelig Skade for Bagerne; men er dette nu Tilfældet, saa kan jeg virkelig ikke indsee, hvorledes den ærede Minister kan ville benytte sin Stilling til at fraraade Hs. Majestæt Kongen at give en saadan Lov sin Sanctio. Jeg sagde, at det var et bedrøveligt Indtryk, disse den ærede Indenrigsministers